

12de JAARGANG, NR. 212
10 FEBRUARI 2014

IN DIT NUMMER:

1 NIEUWS

5 BOEKEN

6 PLATEN

Marlies Claasen, Joe McPhee, Kaze,
 Ella Fitzgerald, Joachim Kühn, Hiromi,
 Ellister vd Molen, Fullduplexx
 Nir Felder, Jeroen van Vliet e.a.

18 PODIA

Benjamin Herman Kwartet
 Leidse Jazz Week, Tingvall Trio e.a.

EN VERDER:

23 New York Calling (Roos Plaatsman)

25 Bestsellers Jazzcenter Den Haag

JAZZFLITS 213

staat **24 FEBRUARI** op

<http://www.jazzflits.nl>

NIEUWSSELECTIE

GRAMMY 'INSTRUMENTAAL'
EERSTE KEER VOOR VROUW

Voor haar album 'Money Jungle' heeft drummer Terri Lyne Carrington als eerste vrouw ooit de Grammy Award 'Best Jazz Instrumental Album' ontvangen. De Grammy's werden 26 januari in Los Angeles uitgereikt.

Het Brussels Jazz Orchestra was met het album 'Wild Beauty' genomineerd in de categorie 'Best Large Jazz Ensemble Album', maar zag de Grammy in deze categorie naar het album 'Night In Calisia' gaan, van de combinatie Randy Brecker, Włodek Pawlik Trio & Kalisz Philharmonic.

De overige winnaars in de categorie jazz waren:

Best Instrumental Arrangement

'On Green Dolphin Street'

Gordon Goodwin, arranger

(Gordon Goodwin's Big Phat Band)

Best Improvised Jazz Solo

'Orbits'm, Wayne Shorter, soloist

Van de cd: 'Without A Net'

(The Wayne Shorter Quartet)

Best Jazz Vocal Album

'Liquid Spirit'

Gregory Porter

Best Latin Jazz Album

'Song For Maura'

Paquito D'Rivera and Trio Corrente

Het was de 56ste keer dat de Grammy Awards voor de beste albums in diverse categorieën werden uitgedeeld.

De uitreiking van de Grammy Awards worden jaarlijks georganiseerd door de Amerikaanse platenindustrie.

ia77

JazzFlits

ONAFHANKELIJK JAZZMAGAZINE SINDS 2003

NIEUWE CONCERTREEKS JAZZPODIUM BIRD
VOORTVAREND VAN START

Trompettist Ambrose Akinmusire in BIRD. (Foto: Joke Schot)

'De jazzlegenden van morgen ontdekken.' Dat belooft het Rotterdamse podium BIRD de bezoekers van de nieuwe concertreeks StraightupJazz. Op 19 januari stond in deze serie een heuse 'supergroep' op de planken: Smiling Organizm. Dat is een formatie van saxofonist Zhenya Strigalev, die regelmatig van samenstelling wisselt. Behalve de leider waren in Rotterdam Ambrose Akinmusire (trompet), Larry Grenadier (contrabas), Eric Harland (drums), Linley Marthe (elektrische bas) en Liam Noble (piano) van de partij.

Opvallend was het aantal conservatoriumstudenten dat voor de grote namen naar BIRD was gekomen. Met name drummer Harland en bassist Grenadier waren trekpleisters. Hun fans kwamen niet alleen om te luisteren, maar ook om met hun idool op de foto te gaan. Toch was het niet zo druk dat de stoelen uit de zaal moesten. De sfeer was relaxed. Het concert was afwisselend rustig en energiek, en met veel improvisatie. (Joke Schot)

...meer foto's van dit concert op pagina 22

NIEUWS

Tomasz Stanko. (Foto: Joke Schot)

Tomasz Stanko krijgt Duitse prijs

De critici van de 'Preis der deutschen Schallplattenkritik' hebben trompettist Tomasz Stanko met de jaarlijkse Ehrenpreis in de categorie jazz onderscheiden. 'Polens belangrijkste jazzboodschapper' viel die eer 'niet in de laatste plaats' te beurt voor zijn album 'Wisława'. De Preis der deutschen Schallplattenkritik werd in 1980 ingesteld door een groep recensenten die het publiek op uitzonderlijke plaatopnamen wilden attenderen. Ieder kwartaal verschijnt een Bestenliste en jaarlijks wordt een Ehrenpreis uitgereikt.

Arve Henriksen maakt soundtrack Vlaamse film

De Noorse trompettist Arve Henriksen heeft de 'soundtrack' gemaakt van de Vlaamse film '82 dagen in april'. De film van regisseur Bart Van den Bempt ging eind januari in de Belgische bioscopen draaien. Van den Bempt maakte na een Nederlands concert kennis met de Noor wiens muziek hij tot dan alleen van de plaat kende. Sindsdien was er geregeld contact over de muziek. Pas meer dan twee jaar na hun eerste ontmoeting startten de filmopnames. Regisseur Van den Bempt noemt de muziek 'de ziel van 82 dagen'. De filmscore bestaat uit reeds gepubliceerd materiaal van Henriksen, nieuwe uitvoeringen van bestaande composities en nieuwe originele stukken. Later dit voorjaar komt de 'soundtrack' uit op cd.

PODIA

Organisator en sponsor van het Boogie & Blues Festival poseren. Vlnr: Martijn Schok, Greta Holtrop (Boogie Promotions), Ard Ordelman (Heineken) en Rob Veeger (Heerlicheid van Ermelo).

HEINEKEN HOOFDSPONSOR VAN BOOGIE & BLUES FESTIVAL HOLLAND

Brouwerij Heineken is sponsor geworden van het Internationaal Boogie & Blues Festival Holland. Dat jaarlijkse festival vindt dit jaar op 29 maart voor de elfde maal in Ermelo plaats en behoort wereldwijd tot de grootste in zijn soort.

Het Boogie & Blues Festival biedt een avondvullend programma met boogie woogie, blues, jazz, gospel en rock 'n roll. De komende editie is opgedragen aan Little Willie Littlefield. Deze boogiewoogiepianist overleed vorig jaar zomer en was aanwezig tijdens vrijwel iedere editie van het festival. Op het programma van 2014 staan onder anderen de pianisten Chase Garret en Martin Pyker, zanger Tommie Harris, pianist/zanger Mike Sanchez en zangeres Sarah Wynne. De artiesten worden begeleid door de Martijn Schok Boogie & Blues Band. Plaats van handeling is hotel Golden Tulip Heerlicheid in Ermelo. (<http://www.boogiefestival.nl>)

ALKMAARSE JAZZTIVAL KEERT NA JAAR TERUG

Het Alkmaarse Jazztival keert dit jaar terug. Het plaatselijke filmhuis biedt het op 29 en 30 maart onderdak. De laatste en vierde editie van het Jazztival werd in 2012 gehouden.

"Het is zover, we hebben kunnen besluiten dat we de vijfde editie van het Jazztival op de planken gaan zetten", zegt Peter van Raamsdonk van SBSJazz op de festivalwebsite. Samen met Jan Doedens is hij initiatiefnemer van het festival dat sinds 2009 de zomertijd inluiddt. Vorig jaar ging het festival niet door vanwege een gebrek aan geld en vrijwilligers. Daar is nu een mouw aan gepast.

Het komende festival vindt plaats in het pand van het voormalige Theater Provadja aan het Verdronkenoord. Daar is nu het filmhuis gevestigd. Mogelijk doen naburige restaurants en cafés ook mee aan de programmering. (<http://www.jazztival.nl>)

NIEUWS

Julia Hülsmann. (Foto: Volker Beushausen)

Julia Hülsmann nieuwe stadsimprovisator van Moers

Julia Hülsmann is Michael Schiefel opgevolgd als 'Improvisator in Residence' van de Duitse stad Moers. De Berlijnse pianiste-componiste zal een jaar lang in Moers gaan wonen en werken. De stadsimprovisator wordt jaarlijks aangesteld. Hij of zij geeft concerten en neemt deel aan diverse culturele activiteiten. De betrekking wordt betaald door de Kunststiftung NRW.

Tommy Wieringa hoofdgast tijdens jaarlijkse BrokkenBal

Tommy Wieringa, de schrijver van het Boekenweekgeschenk 2014, is de hoofdgast van het BrokkenBal op 5 maart. De avond vindt plaats in het Bimhuis in Amsterdam en opent met optredens van Esther Gerritsen en Dichter des Vaderlands Anne Vegter. Voor de muziek zorgt een nieuw ensemble van gitariste-componiste Corrie van Binsbergen met Mete Erker, Miguel Boelens (rieten), Morris Kliphuis (hoorn, cornet), Joost Buis (trombone, lapsteel), Dion Nijland (contrabas) en Yonga Sun (slagwerk). Het BrokkenBal is een jaarlijks evenement tijdens de Boekenweek.

CORRECTIE op nummer 211

In Jazzflits 211 stond een bericht over de uitgave 'Black Europe'. In het bericht wordt gesproken over een box met een boek en cd's. Om precies te zijn betreft het twee gebonden boeken. In de box zitten verder 44 cd's met een speelduur van in totaal 56,5 uur.

COLLEGA'S BETONEN EER AAN ROY CAMPBELL

Dennis Winter (bas) en Zane Wayne Massey tijdens het eerbetoon voor Roy Campbell. (Foto: Joke Schot)

De opkomst was groot op 26 januari in Atelier Chris Ripken in Rotterdam. Op het programma stond een optreden van The Gentlemen's Club met een eerbetoon aan de 9 januari overleden trompettist Roy Campbell, een bekende van de groepsleden. Campbell zou in maart naar Europa komen en dan een optreden met de 'heren' geven. In een fijne sfeer werd in Rotterdam gemusiceerd door de Gentlemen's Club (saxofonist Zane Wayne Massey, drummer Coen Aalberts, pianist Maxim Baghuis, bassist Dennis Winter en vocaliste Saskia Jonker), maar ook tal van gasten, onder wie Han Slinger, Ruud Bergamin, Klaas Hekman, Barend Petersen, Renee Acda en Jos Valster. (Joke Schot)

CLAZZ ENSEMBLE VINDT INSPIRATIE BIJ MONK

Het Clazz Ensemble brengt vanaf maart het programma 'Monk Inside Out'. Hierin speelt deze formatie werken van componisten die zich hebben laten inspireren door de muziek van Thelonious Monk.

"We willen laten zien dat de muziek van Thelonious Monk nog steeds een belangrijke voedingsbodem is voor vernieuwende muziek. Met zijn vaak hoekige melodieën, dissonante akkoorden en onorthodoxe benadering van de piano is hij nog steeds een inspiratiebron voor nieuw werk op het snijvlak van jazz en hedendaagse gecomponeerde muziek", aldus het Clazz Ensemble in een persbericht. Speciaal voor de voorstelling schreven Maud Sauer, Leonard Evers, Frank Carlberg (NY), Jasper le Clercq, Arend Niks, Dick de Graaf en Jesse Passenier nieuw werk. De musici bevinden zich tijdens het concert niet alleen op het hoofdpodium maar verspreiden zich ook onder het publiek. Dat krijgt zo kleine bezettingen afgewisseld met optredens van het gehele twaalfkoppige ensemble voorgeschoteld. De aparte onderdelen worden ingeleid met verhalen over Monk en zijn werk. 'Monk Inside Out' is dit jaar onder meer te zien in Enschede, Amsterdam en Rotterdam.

Bekijk het ensemble hier: <http://bit.ly/1as3CU3>

Volg het jazznieuws op de voet.
<http://www.twitter.com/jazzflits>

NIEUWS

New York - Helsinki - Philadelphia - Graz - Amsterdam

KEEP AN EYE INTERNATIONAL

Jazz Award 2014

SEMI FINALS
March 10 & 13
20:00 hrs
Amsterdam Blue Note
Conservatorium van Amsterdam

Free Admission

FINAL
March 16
20:00 hrs
BIMHUIS

www.conservatoriumvanamsterdam.nl
www.KeepAnEye.nl

Conservatorium van Amsterdam
KEEP AN EYE FOUNDATION

Keep an Eye International Jazz Award in teken van Monk

Medio maart gaan in Amsterdam jazzensembles van vijf conservatoria de strijd aan om de Keep an Eye International Jazz Award 2014. Het Conservatorium van Amsterdam vaardigt twee ensembles af. De andere groepen komen van de Manhattan School of Music (New York), de Temple University (Philadelphia), de Sibelius Academy (Helsinki) en de University of Performing Arts (Graz). Dit jaar heeft de wedstrijd Monk als thema. Elke band moet een stuk van hem arrangeren en tijdens de finale spelen. Trompettist Terell Stanford zal de deelnemende groepen coachen. Onder meer saxofonist Benjamin Herman en journalist Jan Jasper Tamboer maken deel uit van de jury. De halve finales vinden plaats op 10 en 13 maart (in het Conservatorium van A'dam). De finale is op 16 maart in het Bimhuis (A'dam).

Burgemeester opent veertigste concert JazzInn Leusden

Burgemeester Annemieke Vermeulen van Leusden verzorgde zondag 19 januari de feestelijke opening van het veertigste concert in de reeks JazzInn Leusden. Martine van Vliet en Annette van Erdelen zijn de drijvende krachten achter deze serie maandelijkse jazzconcerten op de zondagmiddag. Na de lovende woorden van de burgemeester betraden saxofonist Bart Wirtz en vibrafonist Vincent Houdijk het podium. Het komende concert in De Til in Leusden is 16 februari. Dan speelt pianist Hans Kwakkernaat werk van Oscar Peterson.

OVERIG

all about jazz

Number 1. Winter 2014
MAGAZINE

ARTISTSHARE
A Record Label for the Digital Age

MEMORIES IN MOTIAN
Memories of Paul Motian from musicians that worked with him during his long career

JON COWHERD
Ian Patterson finds out that there's more to pianist Jon Cowherd than meets the eye

WHAT DOES JAZZ DO FOR YOU?
Interview with Professor Tony Whyton, Director of the Salford Music Research Centre at the University of Salford

WAYNE SHORTER

Portrait Of A Visionary

Plus the latest news, reviews, concerts, and free downloads

WEBSITE ALL ABOUT JAZZ MAAKT MAGAZINE

In samenwerking met het Nederlandse bedrijf MFM Media gaat de Amerikaanse website All About Jazz een kwartaalblad maken. Het blad bevat materiaal dat al op de website heeft gestaan. De distributie verloopt via Issuu.com.

Het eerste nummer heeft Wayne Shorter op de cover. Het telt zo'n honderd pagina's met een veelheid aan stijlen en onderwerpen wereldwijd. Elk nummer bevat interviews, 'columns', cd-reviews en nieuws. Ook worden de lezer gratis MP3's aangeboden.

Het nieuwe blad leent zich bij uitstek voor lezers met een iPad of Android-tablet. "The magazine is available across all devices, can be shared socially, and opened from anywhere without the need to download an app. Subscribing to future issues is as easy as clicking a button", zegt Michael Ricci, oprichter en uitgever van All About Jazz. Het magazine is ook te downloaden.

All About Jazz hoopt met de nieuwe uitgave meer Europese lezers te trekken en tevens extra inkomsten uit advertenties te genereren. Onderdeel van die strategie is ook de Europese versie van All About Jazz: JazzinEurope.com. Het eerste nummer van het All About Jazz magazine staat op: <http://bit.ly/1fmcyту>.

PS Ook Jazzflits is te vinden op Issuu.com. Ga naar: <http://www.issuu.com/jazzflits>.

JAZZ OP PAPIER

Herman te Loo

BILLIE EN DE PRESIDENT

Martin Schouten
Billie en de president

Amsterdam:

Gibbon Uitgeefagentschap, 2014.

320 pag. 13,5 x 21 cm.

ISBN 9789491363054 geb.

Prijs 29,20 euro.

**Beluister een vraaggesprek met
Martin Schouten over het boek:**
<http://bit.ly/1fYBxU>

'Ach ja, de jaren zeventig...' Dat had zomaar het begin kunnen zijn van de heruitgave van een boek dat in 1977 het levenslicht zag. Maar 'Billie en de president' van Martin Schouten is van een andere orde. Zeker omdat het boek al lang niet meer verkrijgbaar was, kreeg het een soort mythische status. Nu uitgeverij Gibbon eindelijk met een tweede druk komt, kunnen we beoordelen of dat ook terecht is. Achter het oorspronkelijke boek zijn nog vijf artikelen opgenomen van recenter datum, alhoewel het nieuwste daarvan ook alweer van 1999 dateert.

De belangrijkste conclusie die te trekken valt bij het (her)lezen van het boek, is dat het inderdaad in een voor Nederland zeldzame categorie valt. Schouten beweegt zich op de grens van jazzjournalistiek en literatuur en daarmee schaart hij zich onder auteurs als Whitney Balliett en Bernlef. Het is af en toe puur genieten van hoe Schouten zijn meningen en observaties opschrijft. Neem bijvoorbeeld dit fragment uit het titelstuk van de bundel, 'Billie en de president': "Ze waren elkaars dubbel. Billie buitensporig en kwaadaardig in haar eenzaamheid, Lester de schorre stem in de schaduw – de oester en de stervende pauze: Billies ik moet schreeuwen en ik ben geen mond en Lesters vermoeidheid met een leip lachje" (pag. 66).

Dat titelverhaal is overigens met een kleine vijftig pagina's verreweg het langste. Het combineert een historische schets met inzichten van de auteur zelf. Het maakt ook duidelijk waar het Schouten bij muziek om gaat: authenticiteit, compromisloos vasthouden aan je standpunten en muziek maken waar een geheel eigen, ruw randje aan zit. Helemaal aan het eind van het boek (in het verrassende stuk over Johnny Jordaan) geeft hij nog een keer een niet mis te verstaan credo weg: "De mooiste dingen in de kunst komen, zoals bekend, voort uit een volstrekt kinderlijk gevoel. Maar gewone stervelingen hebben doorgaans grote omwegen nodig om dat gevoel aan te boren." (pag. 303) Schouten heeft om die reden een broertje dood aan muziek die er alleen op uit is om het publiek te behagen. Hij heeft harde woorden over voor Sarah Vaughan: "[D]at heeft toch meer te maken met het Sinatra-wezen dan met muziek die ertoe doet, het is dat volstrekt oninteressante 'betere' zjaanre dat in Nederland door Willem O. Duys beheerd wordt. Avro-muziek voor Martini-drinkers, zal ik maar zeggen." (pag. 75).

Een dergelijke opvatting van muziek leidt er ook toe dat Schouten zich bepaald niet laat beperken door genre-indelingen of hokjesgeest-denken. Hij schrijft in 'Billie en de president' over oude jazz (Bix Beiderbecke, Jimmy Yancey), freejazz (Albert Ayler, Cecil Taylor), Nederlandse impro (Han en Misja), nieuwe gecomponeerde muziek (Louis Andriessen, Philip Glass), Afrikaanse en Cubaanse muziek en gospel. En in die laatste categorie ziet hij Johnny Jordaan als een Nederlandse uitloper. Ook in het type stukken zit een grote verscheidenheid. Zo opent de bundel met een persoonlijk relaas van hoe de auteur de jazzschrijver is ingerold ('Een partij biljart op de Martelaarsgracht'). Er zijn muziektheoretische analyses ('Het systeem van Monk'), 'embedded' journalistiek (het verslag van een Nederlandse tournee van het Philip Glass Ensemble, met blikken achter de schermen, vermengd met muzikale inzichten over een muziekvorm die anno 1975 nog betrekkelijk nieuw was) en reisverhalen (over Cuba, gospel in New Orleans en Mali).

...vervolg op pagina 24

JAZZ OP DE PLAAT

MARLIES CLAASEN

Silent Words

Silvox Records

(www.marliesclaasen.nl)

Bezetting:

Marlies Claasen (voc),
Tom Klein (g),
Arie den Boer (d, perc),
Tollak Ollestad (mca),
Bence Szepesi (ss),
Levente Puskás (as, kl),
Bernát Tószegi (ts, kl),
Marcell Horváth (bs).

Drie begeleiders van zangeres Marlies Claasen zijn jazzmannen: Tom Klein op gitaar, Arie den Boer op slagwerk en percussie, en Tollak Ollestad op mondharmonica. De overige vier musici zijn Hongaren, die sinds 1995 het Budapest Saxophone Quartet vormen. Bence Szepesi, Levente Puskás, Bernát Tószegi en Marcell Horváth zijn mannen uit de klassieke school. Claasen is een muzikale veelvraat die probleemloos overschakelt van folk naar latin naar pop naar filmmuziek – en weer terug.

Toch slaagde het gezelschap erin een cd te produceren met een 'jazzfeel'. 'Silent Words' is een kleurig album geworden waarop Claasen aantoonde hoe veelzijdig ze is. Ze omarmt met haar warme geluid net zo liefdevol 'American tune' van Paul Simon als werk van Ennio Morricone, Astor Piazzolla en nostalgische Hongaarse folklore. De laatste horen we in de vorm van het onschuldige kinderliedje 'Tavaszi szel vizet araszt', dat voor de gelegenheid is voorzien van een fijnzinnig saxofoonarrangement. Het jazzgevoel legt Claasen in 'latin grooves' en 'ballads'. In deze stukken is een gewichtige rol weggelegd voor Tollak Ollestad, die meespeelde op cd's van Nathalie Cole en Earth, Wind & Fire, en het podium deelde met Andrea Bocelli en Al Jarreau. Hij produceert subtiele 'jazzy' klanken. Qua ondersteuning heeft Marlies het goed voor elkaar. Een minpuntje: je hoort in de uitspraak van het Engels haar Nederlandse tongval te sterk terug.

Hans Invernizzi

Bekijk een video van de opname van het stuk 'Oblivion':

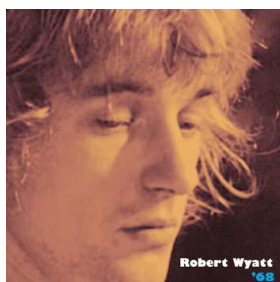
<https://www.youtube.com/watch?v=K2pRal4ssI>

ROBERT WYATT

'68

Cuneiform Records

(distributie: www.mandai.be)

Bezetting:

Robert Wyatt (voc, p, o, bg, d),
Mike Ratledge (o),
Hugh Hopper, Jimi Hendrix (bg).

In de zomer van 1968 was drummer/zanger Robert Wyatt met Soft Machine op tournee door de VS als voorprogramma van de Jimi Hendrix Experience. In het huis dat die band na afloop van de tour in Californië had gehuurd, bevond zich ook een studio. Wyatt mocht zich er uitleven en hij maakte opnamen voor wat een eerste soloalbum zou moeten worden. De opnamen raakten echter zoek en niemand dacht dat ze ooit nog boven water zouden komen. Dat laatste is nu wel gebeurd en het Amerikaanse label Cuneiform presenteert ze als een soort Dode Zeerollen van de progrock. Niet onterecht, want dit is geen obscuur gepriegel, maar een kraakheldere voorstudie van werk van Wyatt dat later bij Soft Machine zou opduiken. Het lange 'Rivmic melodies' vond in mootjes zijn weg op 'Volume II' (1969), maar er wordt hier veel meer (vooral vocaal) geïmproviseerd. Zo mondt het idiote 'A concise British alphabet' uit in een spannende ritmische improvisatie op sommige letters. Ook 'The moon in June' kreeg een plek in het Soft Machine-oeuvre, als plaatkant van het album 'Third' (1970). Hier heeft het een soortgelijke lengte, en de solo's van bandgenoten Mike Ratledge (orgel) en Hugh Hopper (basgitaar) zijn bijna identiek aan die latere versie. Overigens speelt Wyatt verder bijna alle extra instrumenten zelf: piano, orgel en zelfs een beetje basgitaar. In het verrassend 'poppy' 'Slow walkin' talk' wordt dat laatste instrument overigens bespeeld door een wel zeer verrassende gastmuzikant: Jimi Hendrix. En dat maakt deze ontdekking voor een nog groter publiek interessant.

Herman te Loo

Luister naar fragmenten van '68': <http://bit.ly/1b0hmA3>

SIMIN TANDER
Where Water Travels Home
 Jazz Haus Records

Bezetting:

Simin Tander (voc),
 Jeroen van Vliet (p, elektronica),
 Cord Heineking (b),
 Etienne Nillesen (d)
 + Alex Simu (kl),
 Niti Ranjan Biswas (tabla).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Voor haar tweede album onder eigen naam, 'Where Water Travels Home', grijpt zangeres Simin Tander voor een belangrijk deel terug op haar Afghaanse roots. Voor het nummer 'De Kor Arman' gebruikte ze een (in het Pashto geschreven) gedicht van haar vader als tekst. Ook zijn op de cd een paar anonieme teksten te horen en een Afghaanse 'traditional'. Het zijn de absolute hoogtepunten van een album dat vooral uitblinkt in breekbaarheid en intimiteit. Aan de eerder genoemde compositie verleent Alex Simu zijn karakteristieke, weemoedige klarinetgeluid. Het is zo'n rijke toevoeging dat je had gewild dat hij op meer tracks zou hebben meegedaan. Dat neemt niet weg dat de vaste muzikanten in Tanders kwartet van het hoogste niveau zijn. Pianist Jeroen van Vliet staat op eenzame hoogte als fijnzinnig pianist, Etienne Nillesen is een subtiel slagwerker en Cord Heineking een bassist die terecht steeds vaker van zich laat horen. Hij droeg ook nog een compositie bij ('Traveling on'). Behalve in het zingen van haar eigen liedjes is Simin Tander sterk in het improviseren op stemklanken. Bij I Compani heeft ze dat ook al meermalen laten horen en de ritmisch interessante vrije improvisatie 'Far' bevestigt hier haar rijke fantasie. Haar eigen Engelse teksten (geschreven met hulp van haar zus Mina) zijn even poëtisch als de Pashto-gedichten. Wel is het jammer dat haar Engelse uitspraak achter blijft bij haar muzikaliteit, waardoor de tekst soms in de muziek gewrongen wordt op een manier die geen recht doet aan de fraaie inhoud. Misschien moet ze voortaan kiezen voor het Pashto.

Herman te Loo

Hier is de cd-'teaser': <http://vimeo.com/80929793>

**BODRATO/BATTAGLIA/MASSARIA/
 FURIA**
Bartleby The Scrivener
 Evil Rabbit Records

Bezetting:

Andrea Massaria (g),
 Stefano Battaglia (p),
 Fiorenzo Bodrato (b),
 Massimiliano Furia (d).

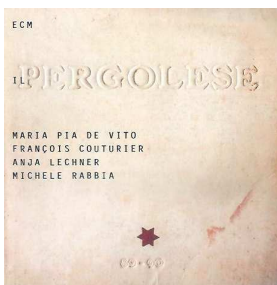
Herman Melville is vooral beroemd geworden door zijn lijevige roman 'Moby Dick'. Het korte verhaal 'Bartleby The Scrivener' (1853) wordt beschouwd als een voorloper van het absurdisme van Kafka. Het leiderloze Italiaanse kwartet bestaande uit gitarist Andrea Massaria, pianist Stefano Battaglia, bassist Fiorenzo Bodrato en drummer Massimiliano Furia heeft er een muzikale vertolking van gemaakt.

Erg letterlijk hoeven we die niet te nemen, maar wat wel uit de muziek spreekt, is het beeldende karakter. Het viertal grossiert in contrasten, onverwachte wendingen, uitgekiend dynamiekgedrag en een levendige fantasie. Vanaf de eerste noten van 'I would prefer not to' (Bartleby's antwoord op vrijwel ieder verzoek dat zijn baas hem stelt) wordt de luisteraar verrast door wat er nu weer komen gaat. Niet één nummer op het album volgt hetzelfde procedé en de grens tussen compositie en improvisatie is volledig zoek. Waar Battaglia dwingende repeterende figuren speelt, zet Massaria er Frisell-achtige klankvelden tegenaan en waar de piano lyrisch weggabbelt, verstoren heftige gitaarakkoorden de etherische sfeer. Soms produceren de Italianen kamerjazz, op het andere moment is 'avant-rock' een betere omschrijving of past 'minimal music' beter als etiket. Uiteindelijk schieten dit soort hokjes te kort om de muziek in vast te pinnen. Die is te rijk, te grillig, te fascinerend, te diepgaand, te onvoorspelbaar. Zelfs na een flink aantal speelbeurten heb je nog steeds niet het idee dat de plaat zich al helemaal gewonnen heeft gegeven. Misschien hadden ze het album beter 'Moby Dick' kunnen noemen.

Herman te Loo

Heeft u jazznieuws? Stuur het ons: jazzflits@gmail.com.

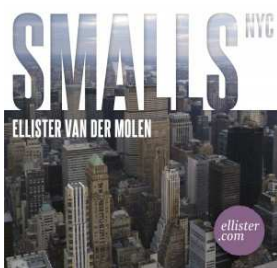
IL PERGOLESE Il Pergolese ECM

Bezetting:

Maria Pia De Vito (stem),
François Couturier (p),
Anja Lechner (c),
Michele Rabbia (perc, elektronica).

ELLISTER VAN DER MOLEN Smalls NYC Eigen beheer (www.ellister.com)

Bezetting:

Ellister van der Molen (tr, bu),
Jeremy Manasia (p),
Jos Machtel (b),
Matthias De Waele (d).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Toen ik de cd 'Il Pergolese' opzette dacht ik even dat die niet in dit blad thuishoorde. 'Ogne pena cchiù spietata' van de 18-eeuwse Napolitaanse componist Giovanni Battista Pergolesi laat een traditioneel klassieke uitvoering van dit stuk horen. Prachtig gezongen door de mezzosopraan Maria Pia De Vito, dat wel. In het tweede nummer 'Fac ut potem' uit Pergolesi's belangrijkste werk de 'Stabat mater' dringen plotseling improvisatie-elementen ten door, wat ook verwacht kan worden van deze in de jazz en improvisatiemuziek bekend geworden musici. De arrangementen zijn van de Franse pianist Couturier en die geven het klassieke werk een opwaartse lift. Er wordt ruimte geboden aan percusionist Rabbia, die met elektronica en 'samples' de ruimte invult en aan De Vito, die van een klassieke ariazangeres regelmatig naar een stemkunstenaar schuift die met 'scat', geluiden en tekstfragmenten een beetje richting Greetje Bijma gaat. Een aantal teksten van Pergolesi heeft zij uit respect voor hem in het Napolitaans vertaald, en die zingt ze liefdevol en met een natuurlijk gemak. De Duitse Anja Lechner combineert haar gevoelige cellospel met uitstapjes naar vrije, licht swingende begeleiding. Het totale resultaat is een prachtig en respectvol eerbetoon aan Pergolesi, met een invulling van nu die hem een plek in deze tijd geeft. Daar zou elke componist heel erg blij van moeten worden.

Tom Beetz

Bekijk Il Pergolese hier: <http://bit.ly/L2qPGI>

New York is voor jazzmusici 'the place to be'. Trompettiste Ellister van der Molen (1977) maakte er in 2011 in de gerenommeerde jazzclub Smalls opnieuw kennis met de pianist Jeremy Manasia. Tijdens hun studie aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, vijftien jaar eerder, hadden de twee elkaar leren kennen.

'De stukken zitten bomvol smakelijke notenreeksen en het viertal swingt enorm. De 'sound' is modern.'

De bewondering voor het spel bleek nog steeds wederzijds en de toevallige ontmoeting leidde tot een reeks concerten in Nederland, België en Duitsland en de opname van de cd 'Smalls NYC', een album dat tot stand kwam dankzij 'crowdfunding'. Op de plaat spelen verder mee Jos Machtel op contrabas en Matthias De Waele op drums.

Van der Molen schreef zes van de tien titels; Jeremy Manasia nam er drie voor zijn rekening. Nummer tien is 'This is new' van Kurt Weill. De overheersende stijl is bebop maar niet de nerveuze variant. Het kwartet musiceert zeer ontspannen en de muzikanten gunnen elkaar de ruimte voor solo's. De meeste komen van de 'leading lady' en de toetsenist. Machtel en De Waele spelen dienend, soepel en zeer hecht.

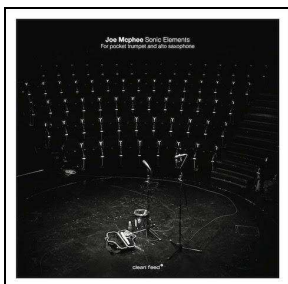
De vorige cd van Van der Molen leed enigszins aan melodieuze eenvormigheid. Op 'Smalls NYC' is daar geen sprake van. De stukken zitten bomvol smakelijke notenreeksen en het viertal swingt enorm. De 'sound' is modern, net zo eigentijds als je mag verwachten van een cd die in een club in de Big Apple had kunnen zijn opgenomen (in plaats van in een studio in Osnabrück).

Hans Invernizzi

Bekijk deze band live in Smalls NYC Studio 3 Philipszaal: <https://www.youtube.com/watch?v=4Fdy-hfbNE4>

JOE MCPHEE
Sonic Elements
Clean Feed

Bezetting:

Joe McPhee (pocket tp, as).

ELLA FITZGERALD
BUDDY RICH BIG BAND
North Sea Jazz Legendary Concerts
Bob City

Bezetting:

Ella Fitzgerald (v),
 Paul Smith (p), Keter Betts (b),
 Mickey Roker (d).

Buddy Rich Big Band

John Marshall, Mike McGovern,
 Mark Ohlsen, Chuck Smith (tp),
 Dale Kirkland, Glenn Franke,
 George Moran (tb),
 Steve Marcus, Gary Pribeck, Chuck Wilson,
 Andy Fusco, Greg Smith (sax),
 Bob Kaye (p), Tom Warrington (el.b),
 Buddy Rich (d).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Nostalgie is geen drijfveer voor freejazzveteraan Joe McPhee (1939). Toch was het soloconcert dat hij eind juni 2012 in Ljubljana (Slovenië) gaf, opgedragen aan Don Cherry en Ornette Coleman. Maar, zoals hij zelf in de hoestekst van de cd 'Sonic Elements' zegt, er is geen sprake van imitatie of pastiche. De twee lange improvisaties, eerst op pocket trumpet, dan op alt-saxofoon, zijn muzikale vertellingen waarin McPhee verslag doet van het belang van zijn twee helden. Hierin onderscheidt hij zich ook van veel andere soloblazers. Hij maakt weliswaar gebruik van 'extended techniques', maar alleen als vocabulaire om zijn verhaal te doen. Hij bouwt letterlijk op vanuit het niets. Op de pocket trumpet horen we in eerste instantie alleen lucht. De titel 'Wind' zegt genoeg. Gestaaft voegt hij elementen als melodie en ritme toe. Op altsaxofoon is McPhee melodieuzer bezig. Er is bijna voortdurend een bluesintonatie te horen en er zijn citaten van 'Lift every voice and sing' (ook wel bekend als het Afro-Amerikaanse volkslied) en de New Orleans-blues 'The vieux carré'. McPhee zet ze, meezingend door zijn sax à la Albert Ayler, even aan, maar laat ook de eenvoud van de melodie stralen. En dat zijn twee elementen die de muziek van Ornette Coleman en Don Cherry zo tijdloos maken.

Herman te Loo

Joe McPhee Solo: <http://bit.ly/1dIIX8S>

Andermaal zijn uit de rijk gevulde kluizen van de AVRO en NTR een aantal concerten van het North Sea Jazz Festival gehaald en op cd/dvd uitgebracht. Een concert van de Buddy Rich Big Band uit 1978 en een concert van Ella Fitzgerald uit 1979. Fitzgerald moet duidelijk een beetje op gang komen tijdens haar optreden. In de eerste stukken klinkt ze nog wat rauw, maar in de tweede helft van het concert heeft ze haar stem voldoende los gezongen en onder controle. Wel is te horen dat haar stem een scherp randje heeft gekregen, waardoor het fluweel van weleer op de achtergrond raakt. Ik zou zeggen: 'that's all in the game', gezien haar leeftijd (ze was 62 in 1979) en lange zangcarrière. Als ze zacht zingt, blijkt ze meer bereik te hebben en wordt de gevoelswaarde belangrijker. Mij spreken 'ballads' als 'You've changed' en 'After you've gone', en het stuk 'There will never be another you' meer aan dan bouwsels als het bijna acht minuten durende 'Flying home' of een 'tour de force' als 'Mr. Paganini'. Heel irritant is de brutale en egoïstische schreeuwer in de zaal. De te verlegen en te aardige zangeres geeft hem nog zijn zin ook...

Bij het Buddy Rich-concert uit 1978 meldt 'speaker' Michiel de Ruyter vooraf schertsenderwijs dat zeker 3,75% van de toeschouwers zelf drummer is. Die wisten vast dat een storm over het publiek zou gaan razen. Ik heb met grote ogen zitten kijken en luisteren naar de beul achter de trommels. Bij hem staat er geen maat op tempo, volume en techniek. Alles feilloos en met een 'air' van ongeïnteresseerdheid die óók mateloos is. Hier heeft de dvd absoluut meerwaarde ten opzichte van de cd. De bigband is een geoliede machine met als solistische hoogtepunten tenorist Steve Marcus en natuurlijk Rich zelf. Adembenevend, al wordt alle krachtpatserij na een uurtje wel wat vermoeiend.

Hessel Fluitman

Bekijk hier een stuk van Ella: <http://bit.ly/1a0VoBH>.

FULLDUPLEX
Modern People
 Embrace Recordings

Bezetting:

Louk Boudesteijn (tb, micromooig, perc),
 Rein Godefroy (p, keyb),
 Ferhan Otay (g),
 Michel van Schie (b, moog b),
 Pim Dros (d, perc),
 + Angelo Verploegen (tp),
 Rob van de Wouw (tp),
 Morris Kliphuis (frh),
 Juliane Gralle (tu),
 Mete Erker (ts, ss, perc),
 Bart Wirtz (as, fl),
 Tini Thomsen (cl, bcl),
 Miguel Boelens (ss, as, ts).

HIROMI
Move
 Telarc

Bezetting:

Hiromi (p, keyb),
 Anthony Jackson (b),
 Simon Phillips (d).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Ik vind het heel moeilijk om de muziek van Louk Boudesteijn en Fullduplexx ergens te plaatsen – en weer is kopen, of live gaan bekijken, de beste manier om een indruk op te doen. Een poging: er is veel funk op de cd 'Modern People', maar zonder dat die ergens keurslijfachtig of overgearrangeerd aandoet. Een gezonde dosis anarchie belet dat – anarchie met veel blazers, anarchie die me een beetje aan Britse voorlopers als Loose Tubes doet denken, of werk uit de jaren tachtig van tenorist Andy Sheppard, of misschien zelfs aan Miles... Er zijn regelmatig dreigende moog-klanken en elektrische vervormde geluiden – maar die stoppen altijd vóór ze vervelend worden. Filmische passages zijn er veel, met traag ontwikkelende harmonieën; de gebruikte elektronica slaagt er altijd in om het rijke klankenpalet van de schare gastblazers nog uit te breiden. Fullduplex maakt geen solistenmuziek, al zijn er mooie bijdragen van leider Boudesteijn, pianist Rein Godefroy (het wat klassiekerige '12013' – een erg mooi stuk en arrangement ook), gitarist Ferhan Otay ('Tenterhooks'), saxofonist Mete Erker (die 'Black smokers' naar een mooie climax blaast). Swingen doet het nergens, maar je moet al een heel erge purist zijn om dat op deze tweede van Fullduplex als een gemis te ervaren. Enkel 'Danse burlesque' valt wat mij betreft uit de toon (en onder de lat); niet omwille van de burleske toon (akoestische gitaar, trombone, percussie van de kleppen van saxofonist Erker, en daarna een gefloten solo), maar net omwille van dat gefluit, dat zeker niet ongeïnspireerd is, maar gewoon niet goed genoeg geïntoneerd. Eén pijnlijke minuut op een hele cd: da's detailkritiek. Ik hoor voor het overige erg smakvolle, creatieve, avontuurlijke en moderne muziek, met veel oor voor detail en afwerking. Meesterlijk.

Arne Van Coillie

Bekijk Full Duplexx live in R'dam: <http://bit.ly/MyeG7A>

Vanaf het moment dat ze tien jaar geleden in de schijnwerpers trad, is het wervelende spel van Hiromi onderwerp van gesprek. Ook op haar nieuwe cd 'Move' heeft haar spel op de 88 snaren van de vleugel een hoog adrenalinegehalte. Maar ook haar begeleiders, Anthony Jackson (b) en Simon Phillips (d), kunnen er wat van. De opnametechnicus liet niets aan het toeval over en legde de drie strak en sterk vast.

Hiromi voldoet op 'Move' aan alle verwachtingen. In het openingsstuk 'Move' zet ze meteen de toon. Het begint energiek, waarna ze voortdurend verder 'stapt' in haar progressie. Ze stapelt maar door. Als luisteraar moet je over enig incasseringsvermogen beschikken, maar het blijft volgbaar. In 'Brand new day' neemt ze gas terug en vertelt ze een ingetogen verhaal. In 'Endeavour' probeert ze wat uit op synthesizer... Maar wat? Gelukkig wisselt ze de gehaaste synth-geluiden af met toegankelijk swingend pianospel. Zo moest ze het maar niet meer doen. Het tweede deel van de cd bestaat uit het vijfdelige 'Suite escapism'. Haar manier van ontsnappen is de aanval, zo lijkt het. Met haar gebalde concentratie ranselt ze de stukken uit de piano, van harte bijgestaan door haar twee muzikale krachtpaters. Met zijn drieën denderen ze, weliswaar zeer geconcentreerd en gecontroleerd, foutloos als een bobslee over de piste. Chapeau!

Hessel Fluitman

Bekijk een video over het maken van 'Move':
<https://www.youtube.com/watch?v=3PiiHvcGmnY>

JOACHIM KÜHN TRIO inviting Archie Shepp Voodoo Sense

Act

Bezetting:

Joachim Kühn (p),
Majid Bekkas
(Guembi, voc, kalimba, balafon),
Ramon Lopez (d, perc),
+ Archie Shepp (ts),
Kouassi Bessan Joseph
(talking drum, zinu congas, voc),
Gouria Danielle (voc, perc),
Dally Jean Eric (calabash),
Giles Ahadji (jembe),
Abdessadek Bounhar (karkbou).

KAZE

Tornado

Libra Records

Bezetting:

Christian Pruvost, Natsuki Tamura (tp),
Satoko Fuji (p),
Peter Orins (d).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Pianist Joachim Kühn heeft voor zijn cd 'Voodoo Sense' weer eens contact opgenomen met tenorist Archie Shepp. Al in 1967 speelden ze samen. Toen was het nog energieke freejazz. Nu is de samenwerking uitgemond in redelijk rustig gespeelde muziek. Zonder woeste uithalen, maar nog steeds met zo weinig mogelijk afspraken.

In het trio van Joachim Kühn zitten de Marokkaan Majid Bekkas, die de Guembi - een driesnarige luit - als bas bespeelt, en de Spaanse slagwerker Ramon Lopez. Archie Shepp speelt op drie van de zes stukken mee, waaronder het titelstuk. Als gasten is een aantal (Afrikaanse) percussionisten van de partij.

De muziek op 'Voodoo Sense' is voor een belangrijk deel door leider Joachim Kühn geschreven. Het openingsstuk cd 'Kulu se mama' niet. Majid Bekkas zet de zang veel sterker in dan Juno Lewis, de componist, op het origineel met John Coltrane en Pharoah Sanders uit 1965 deed. Kühn en Shepp beginnen veel uitbundiger, met meer swing, maar minder gedreven dan Coltrane en Sanders. In de tweede helft draaien de rollen om: dan zijn Kühn en Shepp weer gedrevener.

Afro-Arabische ritmes hebben grote invloed op de muziek. Het met blues doordrenkte 'L'eternal voyage' is speciaal voor Archie Shepp geschreven. Een kolfje naar zijn hand. Hij exploreert het kalmpjes en met gebruikmaking van Websteriaanse valse lucht. Joachim Kühn beent zijn eigen thema vervolgens peinzend uit. In de intro van de titelsong speelt de celloachtig en zwaar klinkende Guembi een belangrijke rol. Later wordt die door alle ritme-instrumentjes overspoeld. Twee triostukken sluiten de cd af. 'Crossing the mirror' heeft een bezwerende ondertoon en in 'Firehorse' vliegt het vuurpaard donderend en bliksemend door de lucht. Elk onderdeel van deze cd heeft zijn eigen bekringen: de combinatie Kühn/Shepp, de Afro-Arabische ritmes en de pure triostukken.

Hessel Fluitman

Joachim Kühn en Archie Shepp in concert:

<https://www.youtube.com/watch?v=nUbB6elqmg>

Zelden zal een cd een toepasselijker titel hebben gekregen. In het titelnummer van 'Tornado' is de groep Kaze uiterst beeldend bezig. Pianiste Satoko Fuji en drummer Peter Orins zetten een dwingende groove neer. Daarbij spelen de twee trompettisten, Christian Pruvost en Natsuki Tamura met de valse lucht van hun instrument. Wat we horen is een muzikale orkaan die flink indruk maakt. Op den duur gaat de wind weer liggen en komen we in stiller vaarwater met gamelanachtige klanken van de geprepareerde piano. De trompetten laten zich verleiden tot een gloedvolle tweestemmige koraalmelodie. Langzaam aan komt het ostinatomotief van het begin terug en knetteren de blazers met een call-and-response-melodie het stuk ten einde. 'Tornado' is, net als het slotnummer 'Triangle', een lange track die veel gedaanteverwisselingen doormaakt. Fraaie melodieën en vette grooves spelen daarin een even grote rol als klankelementen van de blazers, fel uitgehamerde Cecil Taylor-passages en hectisch drumwerk. Maar ook in de kortere stukken, zoals het heupwiegende 'Mecanique', laat Kaze zich horen als een creatief kwartet dat laveert tussen compositie en improvisatie.

Herman te Loo

Bekijk en beluister hier de openingstrack van de cd:

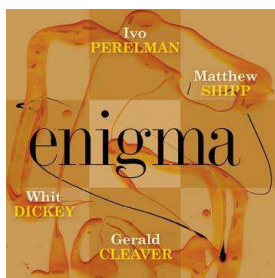
<http://youtu.be/krXtuUpfGzU>

HOLLAND BIGBAND**Push Forward****Eigen beheer**www.hollandbigband.com**Bezetting:**

Daan Herweg (p), Cord Heineking (b),
 Haye Jellema (d), Jeen Rabs (g),
 Vincent Veneman, Freek Halsema,
 Bart Lust, Marcel Schot (tb),
 Willem Hellbreker, Nils van Haften (ts),
 Floris van der Vlugt, Gerlo Hesselink (as),
 Sebastian Ohm (bs), Erik Veldkamp,
 Florian Sperzel, Gerard Kleijn,
 Diederik Ruisch, Loet van der Lee (tp).

IVO PERELMAN**Enigma**

Leo Records

Bezetting:

Ivo Perelman (ts),
 Matthew Shipp (p),
 Whit Dickey, Gerald Cleaver (d),

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Tien jaar bestaat hij alweer, de energieke Holland Bigband onder leiding van trompettist Loet van der Lee. Na een cd met uitsluitend werk van Van der Lee uit 2007 en een live-cd uit 2009 werd het hoog tijd voor een nieuw studioalbum en dat is er nu: 'Push Forward'. De achttien musici reisden ervoor naar Osnabrück nadat ze via 'crowdfunding' voldoende geld voor de productie bijeen hadden gesprokkeld.

'De Holland Bigband had er zin in. Het enthousiasme is in elk van de negen stukken te horen.'

En ze hadden er zin in, deze doorgewinterde profs. Het enthousiasme is in elk van de negen stukken te horen. De cd-titel is welgekozen want de ene compositie is nog lekkerder om naar te luisteren dan de andere. In de traditie van de groten hebben Van der Lee, Sebastian Ohm, Gerlo Hesselink, Diederik Ruisch, Willem Hellbreker, Bart Lust en Jeen Rabs stampende en dampende composities gemaakt, afgewisseld met lyrisch werk. Holland Bigband noemt zich de eigenzinnigste bigband van Nederland. De heren deinzen niet terug voor afwijkende arrangementen. De productie was in handen van Michel Herr (onder meer bekend van Tom Harrell & Brussels Jazz Orchestra). De bewerkingen zijn afkomstig van gerenommeerde arrangeurs als Rob Horsting, Johan Plomp, Robert Scherpenisse en Henri Gerrits.

Hoe stevig en degelijk ook de sound; de Holland Bigband onderscheidt zich door raffinement en elegantie in het samenspel. De originaliteit schuilt hem bij dit orkest niet alleen in de creativiteit in eigen gelederen maar ook in de gewaagde en gecompliceerde uitvoeringen van de nummers, waarbinnen veel ruimte is voor geweldige solo's.

Hans Invernizzi**De Holland Bigband in de studio in Osnabrück:**<https://www.youtube.com/watch?v=paGNqcoP55w>

Wat is nu precies het enigma, het raadsel van deze plaat? Hoe je met twee drummers zulke heldere, fijnzinnige muziek kunt maken. Het is een nieuwe paradox die tenorsaxofonist Ivo Perelman oproept en beantwoordt met 'Enigma', het zoveelste deel in zijn uitdijende universum op Leo Records. De sleutel tot het antwoord zit hem in het uitkiezen van de juiste muzikanten.

'Ze luisteren geduldig naar elkaar en zelfs wanneer ze een drive opzetten, gunnen ze elkaar de ruimte.'

Naast pianist Matthew Shipp, zijn muzikale bloedbroeder, zijn dat de slagwerkers Whit Dickey en Gerald Cleaver. Perelman heeft met beiden regelmatig gewerkt, en je hoort hier waarom. Ze luisteren geduldig naar elkaar en zelfs wanneer ze een 'drive' opzetten, gunnen ze elkaar de ruimte. Aldus wordt de muziek nooit een brij, de grootste valkuil van het spelen met twee drummers. Hoe subtiel en zachtjes ze kunnen spelen, is te horen in de opening van het lyrische 'Return to nature'. En in het duet dat ze in 'Supernatural life' neerzetten, staat de muzikaliteit eveneens voorop. De twee duetten van Perelman en Shipp (zonder de slagwerkers) blinken uit in lyriek, maar dat komt niet omdat Dickey en Cleaver even niet meespelen.

Herman te Loo**Hier is 'Ritual' van het album:** <http://bit.ly/1bsDIKI>

**ALEXANDRE FURNELLE,
PETER HERTMANS**
Sous Les Grands Arbres
Quetzal

Bezetting:

Peter Hertmans (g),
Alexandre Furnelle (b).

JEROEN VAN VLIET
Wait
Challenge

Bezetting:

Jeroen van Vliet (p).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Contrabas en (overwegend) akoestische gitaar: een erg moeilijke bezetting om boeiend te houden, want de 'spektakelwaarde' is nagenoeg nul. Uiteraard is dat ook niet waar de heren Alexandre Furnelle en Peter Hertmans op mikken: in Hertmans' tuinhuisje werd niet met het meubilair gegooid, maar lijkt het vooral knus en vredig geweest te zijn bij de opnames van de cd 'Sous Les Grands Arbres'.

'Beyond The Missouri Sky' van Charlie Haden en Pat Metheny komt onmiddellijk in gedachten. De bewondering voor Haden wordt overigens niet onder stoelen of banken gestoken: met maar liefst vier nummers van zijn hand, eentje van Metheny, en nog twee van Keith Jarrett is de speellijst bijna vol, en de gekozen richting duidelijk. Het is een gevaarlijke keuze, want alle nummers baden wat in dezelfde sfeer. Mij bekruipt dan ook enige onrust na vier nummers, en levitatie dreigt (het geluid van schuivende vingers over een akoestische gitaar heeft soms iets van meditatieve vogelgeluiden), maar dat is een kwestie van smaak. Het moet immers gezegd dat beide heren de gekozen sfeer voortreffelijk invullen. Hier en daar doet Hertmans aan de Philip Cathérine uit de jaren tachtig denken, soms komt hij op de akoestische gitaar onverwacht snedig uit de hoek. De twee composities van Furnelle (het titelstuk en 'Le chant des sirènes') steken zeker niet bleekjes af bij de andere stukken. Kortom: een erg mooie plaat voor wie houdt van de wat monochrome klankkleur, voor anderen zeker heel genietbaar na versnijding in twee of drie luisterporties. Enkel het slotnummer, 'We shall overcome', valt uit de toon: ik denk dat je daarvoor de jaren zestig nog moet meegemaakt hebben...

Arne Van Coillie

Beluister hier enkele tracks van 'Sous Les Grand Arbres':
<http://bit.ly/1fWCgmS>

Iedere pianist begint zijn loopbaan solo, thuis studierend en oefenend. Later is er heel wat moed voor nodig om een solo-album uit te brengen. Jeroen van Vliet maakte met 'Wait' zijn tweede solo-cd. 'Wait' is opgenomen in de fameuze Rainbow Studio in Oslo door de al even fameuze technicus Jan Erik Kongshaug. Daar is al heel wat moois opgenomen, veelal voor het label ECM. In het cd-hoesje staan prominent de woorden: 'Wait stand still imagine'. Die woorden typeren de muziek nauwkeurig. Het zijn zestien korte stukken met titels van één woord. Navraag bij Jeroen leerde dat 'Nostalgia', 'Chime', 'Cycle' en 'No Farewell' gecomponeerd zijn. De overige stukken zijn dus pas in de studio ontstaan. Er is veel zelfvertrouwen voor nodig om met zo weinig bladmuziek onder je arm die vermaarde studio's binnen te lopen om daarna volledig vrij te improviseren. Van Vliet is bedachtzaam. Langzaam en soms tempoloos lijkt hij te zoeken. Verstild. Met een klassieke ondertoon, diverse keren refererend aan Erik Satie. Even later klinkt weer een citaatje van Bugge Wesseltoft. Soms is de muziek zelfs beklemmend, zoals in het wat langere 'Chime'. Maar altijd schemert het lyrische dat de pianist karakteriseert, door in de muziek. In een aantal stukken laat hij zich vergezellen door 'samples'. Vaak is dat niet meer dan een vaste, doorlopende toon als ondersteuning van de sfeer die hij wil oproepen. Die subtiele elektronica is een verrijking. Jeroen van Vliet weet de kwaliteiten van de vleugel volledig te benutten en Jan Erik Kongshaug zorgde voor een uitgebalanceerde opname. Van 'Wait' wordt je stil. Heerlijk.

Peter J. Korten

JOZEF DUMOULIN
A Fender Rhodes Solo
Bee Jazz Records

Bezetting:

Jozef Dumoulin (Fender Rhodes).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Dat de elektrische Fender Rhodes-piano terug was, wisten we natuurlijk al een tijdje. De Belg Jozef Dumoulin heeft zich het instrument in die tijd zo eigen gemaakt dat we hem gerust een specialist mogen noemen. Hij is niet langer een pianist die Fender Rhodes speelt, maar hij is een echte Fender Rhodes-speler. Op dit nogal zakelijke getitelde album 'A Fender Rhodes Solo' maakt hij dat volstrekt duidelijk.

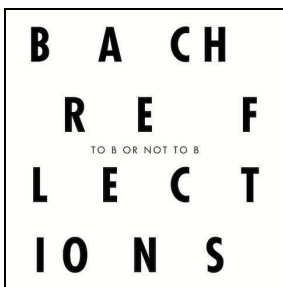
Bij mijn weten is dit het eerste soloalbum op het instrument (maar stuurt u vooral ingezonden brieven, lezers) en Dumoulin weet alle karakteristieke Rhodes-clichés te omzeilen. Geen supersnelle funky loopjes à la Chick Corea, maar spannende, eigenzinnige 'soundscapes'. Het enige typische Rhodes-aspect dat de Belg met succes inzet, is de zweverige toon, zoals in 'Inner white', dat er een koele atmosfeer van krijgt. Verder laat hij de nodige elektronische vervormingsapparatuur op het toetsinstrument los, zodat het klinkend resultaat eerder uit een elektrische gitaar lijkt voort te komen. 'Warm black' is een goed voorbeeld, of 'The Red Hill medicine' met zijn bijna hardrockachtige rauwheid. Met 'minimal music'-figuren, 'ambient'-achtige sferen, ontregelende superlage klanken, zware distortie of op zijn tijd een bijna naïef liedje verrast Dumoulin de luisteraar in een soort audiodroom die zich het beste in zijn geheel laat genieten. Koptelefoon op, en je mee laten nemen. Het is een virtuele reis van een klein uur die je graag nog eens maakt.

Herman te Loo

Jozef Dumoulin solo:

<https://www.youtube.com/watch?v=tpHj6nRVMfk>

BACH REFLECTIONS
To B Or Not To B
Clazz Music

Bezetting:

Dick de Graaf (ts, ss),
 Gerard Kleijn (tp, bu),
 Larissa Groeneveld (c),
 Ed Verhoeff (g),
 Paul Berner (cb).

Reflecteren kan verstaan worden als het opnieuw betekenis toekennen. Je onderzoekt iets, analyseert het en komt in de conclusie tot begrip. Anders gezegd, je construeert een nieuw idee door het bestaande te weerspiegelen, waarbij je gebruik maakt van je kennis en ervaring. Reflecteren is niet eenvoudig omdat het de bereidheid veronderstelt open te staan voor wat er in en vanuit die reflectie ontstaat. Reflectie vraagt ook om een balans tussen afstand en nabijheid, het gaat om het scheppen van ruimte waarin een beweging van betrokkenheid gestalte krijgt.

Precies dit is wat het collectief Bach Reflections laat horen in 'To B Or Not To B'. Zes arrangementen en improvisaties van De Graaf, Berner en Kleijn als uitkomsten van ruimtelijke reflecties op composities van Johann Sebastian Bach, die zelf als improvisator verschillende muzikale stijlen integreerde en speelde met melodie, harmonie en ritme. Om daarmee Bach als jazzmusicus 'avant la lettre' te beschouwen is dus minder vreemd dan men wellicht denkt. 'To B Or Not To B' ademt een ruime geest waarin de klassieke compositie en de hedendaagse improvisatie moeiteloos en verrassend mooi in elkaar vloeien. Tedere toonzetting en gedreven 'groove' creëren in de interpretaties van Bach Reflections een uitzonderlijk fraai en uitdagend muzikaal palet. Dat werken van Bach ook (of misschien wel juist) voor jazzmusici een onuitputtelijke bron voor interpretatie en improvisatie vormen, laat Bach Reflections op esthetisch hoogstaande wijze horen.

Frank Huser

Beluister en bekijk Bach Reflections:

www.youtube.com/watch?v=Iu4jpm3ZfP8

NIR FELDER
Golden Age
 OkeH Records

Bezetting:

Nir Felder (g),
 Aaron Parks (p),
 Matt Penman (b),
 Nate Smith (d).

MAJID BEKKAS
Al Qantara
 Igloo Records

Bezetting:

Manuel Hermia (bansuri, ss, kl),
 Majid Bekkas,
 (guembri, oud, kalimba, voc),
 Khalid Kouhen (tabla, Afrikaanse perc).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Als je door de National Public Radio (NPR) in de VS wordt bejubeld met de woorden 'The Next Big Jazz Guitarist'. dan zal je wel wat in je mars hebben. En dat heeft Nir Felder zeker. De composities op 'Golden Age' (allen van Felder) hangen een beetje tussen de fusion/pop en de jazz in. Gelukkig is er genoeg ruimte voor de soli van de bandleider en pianist Aaron Parks. Ook laat Felder af en toe wat flarden van sprekende stemmen van beroemdheden los in de muziek. Dit hedendaagse trucje is leuk, maar beperkt houdbaar. Gelukkig blijft het binnen de perken. Het is te horen op twee tracks slechts.

Het geluid van Felder neigt soms een beetje naar dat van zijn collega Kurt Rosenwinkel (zonder diens mee-geneurie). Er zijn slechtere voorbeelden denkbaar. Gelukkig staat Felder solistisch zijn mannetje en laat hij in zijn composities horen dat je niet een notenvreter hoeft te zijn op de gitaar. om toch interessant te blijven. Aaron Parks is in zijn soli ook ingetogen, maar zeer spannend. De ritmesectie van Penman en Smith staat als een huis in zowel de meer 'jazzy' stukken als de in de 'tracks' waar meer power wordt verlangd. Laat u niet afschrikken door de pretentieuze sticker op de voorkant met de proclamatie van de NPR. Ga luisteren naar dit uitstekende nieuwe album.

Reinier van Bevervoorde

Bekijk de groep live in de Smalls Jazz Club NY:

<https://www.youtube.com/watch?v=aL0GfiwoUc>

De titel van dit album, 'Al Qantara', is Arabisch voor 'de brug'. Dat is veelzeggend, want met zijn Afro Oriental Jazz Trio overbrugt de Marokkaanse Belg Majid Bekkas allerlei muzikale bruggen. Hij deed in de jaren zeventig en tachtig als gitarist ervaring op in soul- en funkbands, maar koos uiteindelijk voor twee niet-Westerse instrumenten. Zijn eerste liefde is de guembri, een soort driesnarige akoestische basgitaar, een van de steunpilaren in de gnawa-muziek uit het zuiden van Marokko. Zijn andere instrument is de klassieke Arabische luit, de oud. Slagwerker Khalid Kouhen, eveneens van Marokkaanse afkomst, bespeelt zowel de Indiase tabla als Afrikaanse percussie. Het tweetal kan zo met gemak overschakelen van Arabische naar Afrikaanse muziek, met onderweg de nodige Indiase invloeden.

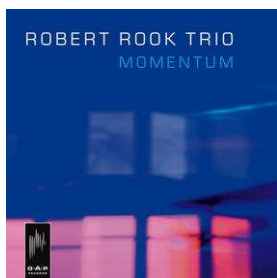
In de Sahara-blues die we uit Mali kennen, hoor je een vergelijkbaar mengsel van Afrikaanse en Arabische invloeden. In die stijl voelt Bekkas zich als een vis in het water (al is dat gezien de locatie misschien niet de meest toepasselijke uitdrukking) getuige de openingstrack van de cd, 'Bania'. Manuel Hermia, de derde man, kennen we van allerlei avontuurlijke jazzgroepen uit Wallonië. Met de bansuri (een Indiase bamboefluit), klarinet en sopraansaxofoon weet hij precies de juiste timbres neer te zetten. Het is de ideale toevoeging aan de muzikale weefsels van Bekkas en Kouhen, die nu eens een vette 'groove' opzetten, om dan weer te kiezen voor weemoed ('Lettre à Abla', met een klaaglijke klarinet) of pure betovering. Het laatste is de beste omschrijving voor wat 'Ana bouhali' doet, met het raamwerk dat Bekkas op kalimba speelt en de lome sopraansaxmelodie van Hermia. Dit zijn drie rijpe muzikanten voor wie de beperkingen van nationaliteit en cultuur niet gelden. Ze maken wereldmuziek in beide betekenissen van het woord.

Herman te Loo

Bekijk hier de 'teaser' van de cd:

<http://bit.ly/1e2FEth>

ROBERT ROOK TRIO
Momentum
 OAP Records

Bezetting:

Robert Rook (p),
 Thomas Winther Andersen (b),
 Bart van Helsdingen (d).

SAXOPHONE QUARTET DICKE LUFT
Carillon
 Soundroots / Red Piano Records

Bezetting:

Arno Bornkamp (ss),
 Dick de Graaf (ts),
 Werner Janssen (as),
 Nils van Haften (bs).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

Robert Rooks 'Momentum' is bij uitstek een narratief album. De elf composities, op 'Orbits' van Wayne Shorter na alle van Robert Rook, en het spel van het trio zijn als vertellingen. Fantasierol, beeldend, verhalend, poëtisch en verrassend. Als een aandachtig beeldhouwer beroert Rook de toetsen en laat zo ontstaan wat verborgen lag. Door vernuftig gebruik van dynamiek in het spel komt het verhalend karakter treffend tot uitdrukking, typerend ook voor zijn oog voor detail en misschien nog meer voor zijn nieuwsgierigheid. Het is alsof Rook in het minutieuze schuren en schaven voortdurend zoekt naar veelkleurige schakeringen en misschien wel tot eigen verbazing fraaie ontdekkingen doet. Piano-toetsen als flonkerende facetten in een edelsteen met verrassende lichtvallen.

'De beproefde vorm van het trio met piano, bas en drums is bij Rooks een fascinerend vehikel.'

Dat geldt ook voor zijn begeleiders, de Noorse contrabassist Thomas Winther Andersen en drummer Bart van Helsdingen, die in hun spel eenzelfde soort belangstelling voor detaillering laten horen. Naast begeleiding en kleuring van het verhaal spelen ze het spel van de dialoog. Zo blijkt de veel beproefde vorm van het jazztrio met piano, bas en drums nog altijd een fascinerend vehikel, dankzij de innemende en prikkelende nieuwsgierigheid van Robert Rook.

Frank Huser

Beluister en bekijk Robert Rook op zijn eigen website:
<http://www.robertrook.nl>

Een rondleiding in een museum geeft meer betekenis en diepgang. Daardoor zie je meer dan je aanvankelijk verwacht. Dat geldt ook voor 'Carillon'. Het album kan beluisterd worden als een 'gewoon' saxofoonkwartet, maar de begeleidende tekst van leider en componist Dick de Graaf voegt veel toe. De integrale tekst is op zijn website te vinden.

'Carillon' is een suite van twaalf delen. Een carillon slaat elk uur. Vandaar. De namen van de stukken verwijzen naar De Graafs favoriete horloges (Seiko, Mondaine, Pontiac en Heuer en dergelijke) en diverse klokkentorens in Keulen (Dicke Pitter) en Wasigny (Franse Ardennen). Een citaat uit de tekst van De Graaf: "Mijn Mondaine horloge is een imitatie van de stationsklok van de Zwitserse spoorwegen. Voor mij is dit horloge de herinnering aan de voorbereiding en productie van mijn prachtige cd 'Schubert Impressions for Jazz Quintet' in 2003 tijdens een muziekfestival in Basel. Een relaxed swingende passage krijgt een schurend vervolg door de dissonanten van het derde uur. De altsax speelt een mooi uitgebalanceerde improvisatie over de in octaven gespeelde strakke achtergrond. Een fijnmazig ritmisch slotthema leidt naar een krachtig unisono slot." Natuurlijk vraagt een dergelijk concept heel wat bladmuziek, maar er wordt gelukkig ook stevig geïmproviseerd. Dat gebeurt steeds weer op basis van een uurwerk. Aan de basis van 'Carillon' ligt het essay 'De toonklok' van componist Peter Schat. Zijn toonladdermodellen bevatte twaalf delen; twaalf uren. De Graaf werkt altijd met doordachte concepten, maar dit keer is hij voornamelijk componist. Laat u rondleiden door zijn visie op het ritme van de tijd.

Peter J. Kortens

Meer informatie op: <http://www.dickdegraaf.com/>

JOHN HÉBERT TRIO
Floodstage
Clean Feed

Bezetting:

Benoît Delbecq (p, synth),
 John Hébert (b, comp),
 Gerald Cleaver (d).

**MIKE NORD/
 GEORG HOFMANN/
 MAKOTO MATSUSHIMA**
Noru Ka Soru Ka
Leo Records

Bezetting:

Mike Nord (g, elektronica),
 Georg Hofmann (d, perc),
 Makoto Matsushima (voc).

VERVOLG JAZZ OP DE PLAAT

De 'klare lijn' is een term uit de stripkunst, en wordt toegepast op het werk van bijvoorbeeld Hergé en Joost Swarte. Maar je zou er ook een muzikale draai aan het begrip kunnen geven. In dat geval is het een goede omschrijving voor de muziek van het trio van de Amerikaanse bassist John Hébert. Zowel in het gecomponeerde materiaal als in de improvisaties zijn alle details goed hoorbaar. Deze helderheid, gecombineerd met sterke ritmische figuren en tegenfiguren roept al snel associaties op met het werk van Paul Bley. Het is een naam die vaker is gevallen om het spel van de Franse pianist Benoît Delbecq te omschrijven.

'De muziek van het trio is te omschrijven met een term uit de stripkunst: de klare lijn.'

Maar er is meer op 'Floodstage'. Zo horen we in de openingstrack, 'Cold brewed' de vervreemdende klanken van een analoge synthesizer. Die geven het koele 'understatement' van het trio een extra, ongrijpbare sfeer mee. Toch is de muziek van het drietal bepaald niet kil te noemen. Het is immers niet zo dat emoties altijd met grote uitbarstingen geventileerd hoeven te worden. Een mooi voorbeeld is de lezing die we hier horen van de traditional 'Just a closer walk with thee'. Ontdaan van gospel-clichés, maar wel met de inflecties van de blues, biedt dit nummer een frisse kijk op Héberts roots in Louisiana. Drummer Gerald Cleaver is de ideale derde man – een melodieuze slagwerker die zich zowel in open inkleuringen als in subtiele swing als een vis in het water voelt.

Herman te Loo

Hier speelt het trio de openingstrack 'Cold brewed':
<http://youtu.be/WYTJJbzaOJw>

Net als hun vorige cd, 'The Flow' (2010), is de muziek op dit album het resultaat van een dansvoorstelling. Gitarist Mike Nord en slagwerker Georg Hofmann ontmoetten danser/vocalist Makoto Matsushima in 2006 in Japan, en al snel ontstond het idee voor een gezamenlijke improvisatievoorstelling.

'Muzikaal balanceren de vier op het randje, maar daar worden vaak de mooiste resultaten bereikt.'

'Noru Ka Soru Ka' is Japans voor 'buigen of barsten', en zowel muzikaal als theateraal balanceert het viertal (danseres Mao Arata deed ook mee) op het randje. En dat is de plek waar vaak de mooiste resultaten worden bereikt. Van Nord en Hofmann wisten we al dat ze fascinerende, beeldende muziek konden maken. De toevoeging van de stem van Matsushima is bijzonder, zeker in de wetenschap dat dit een man is. In een blinddoektest had ik zeker op een (jonge) vrouw gegokt. Zijn timbre komt namelijk af en toe in de buurt van de onopgesmukte kant van het geluid van Björk. Hij is bereid om alle registers aan emoties open te trekken, van liefdevol tot gekweld. Dat laatste levert soms on-aangename klanken op, maar wie bereid is dat even uit te zitten, krijgt er genoeg voor terug.

Herman te Loo

Bekijk iets van de voorstelling: <http://bit.ly/1nS7y3H>

Volg het jazznieuws op de voet.
<http://www.twitter.com/jazzflits>

JAZZ OP HET PODIUM

LEIDSE JAZZ WEEK

Datum en plaats:

25, 26 januari 2014,
Leiden.

De Leidse Jazz Week is een van de oudste jazzfestivals van Nederland. Ooit was Leiden een belangrijke jazzstad, maar het verval heeft zich ingezet. De Stichting Leiden Jazz Stad die de Leidse Jazz Week organiseerde, is ingestort en de organisatie van dit festival was nu in handen gegeven van willekeurig iedereen die iets wil doen. Dat de organisatie een zootje is geworden valt te verwachten. Niemand heeft iets met elkaar te maken en niemand is verantwoordelijk. De Schouwburg en de Stadsgehoorzaal worden nog professioneel bemand, café de Twee Spiegels organiseert zijn eigen festival en programmeert de grote Hooglandse kerk. In Q-bus gaat de normale programmering door en worden de concerten die 'toevallig' in deze week vallen onder deze noemer gebracht. Programmeur Hans van Polanen merkte dan ook schalks op dat in Q-bus de Leidse Jazz Week het hele jaar duurt.

Toch was er genoeg goede muziek te horen. Bijzonder was een optreden van altsaxofonist **Lee Konitz** die zangeres Vivienne Aerts naar Leiden had weten te halen. Hij speelde eerst als duo met de Duits-Amerikaanse pianist **Florian Weber** waarbij Aerts zich later voegde. Konitz maakte indruk in een volledig onversterkte set, waarin hij schitterde met inventief en spatzuiver spel. Voor **Vivienne Aerts** was onversterkt zingen in de Grote Kerk net iets te veel gevraagd, maar gelukkig had zij voor de pauze met Weber een 'normale' set gehad. Daarin liet ze in eigen nummers haar kwaliteit horen. Aerts, die in Leiden bekend is omdat ze daar heeft gestudeerd, is in de rest van ons land nog onbekend en omdat ze in Boston aan het Berklee College of Music studeert zal dat nog wel even zo blijven. In de kerk traden verder op de **Licks and Brains Bigband** onder leiding van altsaxofonist Rolf Delfos met gasttrompettist Rik Mol en het **Bart Wirtz Quartet** met gast Ruben Hein. Licks and Brains is een funky band waarbij de dynamische en agressieve Mol goed paste.

[...vervolg in de rechterkolom](#)

Zangeres Vivienne Aerts en saxofonist Lee Konitz.

Zangeres Sabrina Starke.

Wirtz deed het iets rustiger aan en liet gast Ruben Hein de kooltjes uit het vuur halen met Ray Charles covers. In de Stadsgehoorzaal en de Schouwburg speelden **Typhoon**, Wouter Hamel en Sabrina Starke. De Surinaams-Nederlandse rapper Typhoon trok een groot publiek dat afkwam op de gepeperde teksten die in Nederlands werden gerapt en goed verstaanbaar waren. Dit optreden stond diametraal tegenover de vriendelijke **Wouter Hamel** die voor een uitverkochte Schouwburg zorgde. Hamel zong wat oude liedjes in nieuwe arrangementen en de nummers van zijn nieuwe in april te verschijnen cd. Hamel schrijft sterke nummers, zing mooi en komt los van de traditionele jazz-setting waardoor hij een groot publiek, waaronder een flink contingent middelbare dames, aan zich weet te binden. Aanzienlijk jonger was het publiek bij zangeres **Sabrina Starke** die de Leidse week afsloot met een 'poppy' eerbetoon aan Bill Withers, en daarbij liet horen dat zij een veelzijdige zangeres is en Withers een geniale songwriter.

Tekst en foto's: Tom Beetz

VERVOLG JAZZ OP HET PODIUM (BEELDVERSLAG)**HYPNOTIC BRASS ENSEMBLE****Bezetting (o.a.):**

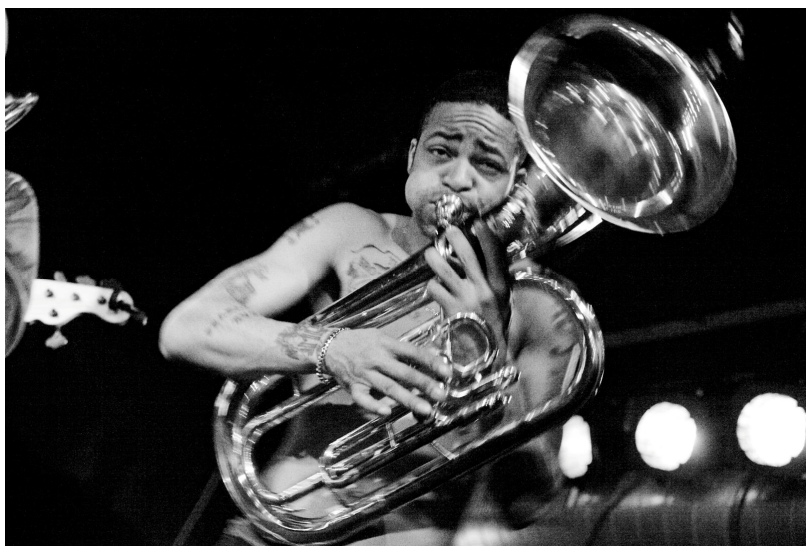
Smoov Cohran,
 Baji Cohran,
 Hudah Cohran,
 Ysohi Cohran (tp),
 Clef Cohran,
 Sid Cohran (tb),
 Rocco Cohran (tuba).

Datum en plaats:

29 januari 2014,
 Bird,
 Rotterdam.

De zeven broers van het Ensemble. (Foto: Joke Schot)

Rocco Cohran op tuba. (Foto: Joke Schot)

Alle leden van het Hypnotic Brass Ensemble zijn broers van elkaar. Hun vader was voormalig Sun Ra Arkestratrompettist Phil Cohran. Ooit traden de broers onder de wat oubollige naam The Phil Cohran Youth Ensemble onder leiding van hun vader op. Maar in 1999 gooiden ze het roer om. Ze begonnen te spelen in de straten van Chicago en doopten hun muziekstijl 'Hypnotic'. Dat is een mix van jazz, funk, hiphop en afrobop. Hoeveel naam ze inmiddels hebben gemaakt bleek wel uit het uitverkochte huis in Bird (Rotterdam). Al zal hun optreden in De Wereld Draait Door op maandag 27 januari daartoe ook zeker hebben bijgedragen. Het Ensemble speelde ook nog in de North Sea Jazz Club (Amsterdam) en het Muziekhuis (Leiden).

(HvE)

Bekijk hier het optreden in De Wereld Draait Door (vanaf 33.25 min):
<http://bit.ly/1arL9H1>.

Smoov Cohran. (Foto: Joke Schot)

VERVOLG JAZZ OP HET PODIUM

BENJAMIN HERMAN KWARTET

Bezetting:

Benjamin Herman (as),
Miguel Rodriguez (p),
Ernst Glerum (b),
Joost Patocka (d).

Datum en plaats:

26 januari 2014,
Hothouse Redbad,
Leeuwarden.

Merk ik net tegen een kennis op dat Joost Patocka en Benjamin Herman toch al zeker twintig jaar samenspelen, zegt Benjamin dat hij al meer dan 25 jaar met zijn drummer samenspeelt. Ik ging uit van hun samenwerking in de groep Five Up High op een cd van 1993, maar als je daar de conservatoriumtijd bij telt... Het zondagse middagconcert in Leeuwarden was al het derde voor het kwartet dat weekend: vrijdag stonden ze in Groningen en zaterdag in het Bimhuis. Een druk weekend, maar het nieuwe album 'Live' moet onder de aandacht worden gebracht. Was al die drukte aan het spel te merken? Als dat zo was, dan mogen ze van mij zeven dagen per week optreden, 's middags en 's avonds! De gestolde muziek van zijn live-cd's is maar een bleke weergave van wat deze altist in een concert doet. Benjamin Herman lijkt vrij te zijn van prestatiedrang en zich meer te richten op het vertellen in een rustig tempo. Het openingsnummer, het Zuid-Afrikaanse 'Yakhal' inkomo' van Winston Mankunku Ngozi, schotelde Herman in een bedachtzaam rustig tempo voor. Ernst Glerum zette er een stevige Ray Brownlijn onder. Om in de stemming te komen.

Tijdens 'Inhale exhale' hoorde je opeens zo'n fijn detail: Joost Patocka lanceerde vanuit de parelende pianosolo van Miguel Rodriguez de bassist met een roffel-tje. Naadloos. En nu we het toch over de drummer hebben: hij begeleidt met zijn brushes zo lekker precies. Het klopt gewoon wat hij doet.

Was er dan niks aan te merken op het concert? Nou, vooruit. Michel Legrands 'You must believe in spring' werd wel wat dwingend opgelegd. Op mij heeft dat een tegendraads effect. Maar verder voelde ik mij in Hothouse als in een huis waar vlees wordt gebraden zonder de afzuigkap te gebruiken. Die heerlijke dikke kruidige geur die dan door het huis waart. Zo'n volle warme beleving had ik ook tijdens het concert. Ik mag dat wel.

Hessel Fluitman

Joost Patocka. (Foto: © Jos Krabbe, Leeuwarden NL)

Benjamin Herman. (Foto: © Jos Krabbe, Leeuwarden NL)

Bekijk het kwartet live in Hothouse met 'Inhale exhale':
<http://bit.ly/MjZN7Y>

VERVOLG JAZZ OP HET PODIUM

TINGVALL TRIO

Bezetting:

Martin Tingvall (p),
Omar Rodriguez Calvo (b),
Jürgen Spiegel (d).

Datum en plaats:

18 januari 2014,
LantarenVenster,
Rotterdam.

Bij de eerste noten van het concert van het Tingvall Trio bleek overduidelijk een overeenkomst met E.S.T, het trio van de in 2008 gestorven pianist Esbjorn Svensson. Maar daarna was die associatie weer volledig verdwenen. De Zweedse pianist Martin Tingvall (1974) drukte zijn eigen stempel op de muziek. Bovendien gebruikt dit trio geen elektronica.

Martin Tingvall was de componist van alle stukken. Het publiek werd herhaaldelijk op het verkeerde been gezet. Met gemak nam de band haakse bochten. Om de hoek ging het soms ineens heel rustig, maar vaak versnelde de boel flink. De groep leek rockmuziek steeds als uitgangspunt te gebruiken. Dat kwam voornamelijk door het slagwerk van drummer Jürgen Spiegel. Hij bleek een liefhebber van 'rimshots' en zijn 'hihat' stond midden voor hem, zodat hij ook bij zijn wasbord kon. De drumkit was nauwelijks versterkt, terwijl hij qua volume toch verrassend rustig speelde.

Tussen de stukken diepte Tingvall een klein spiekbriefje uit zijn broekzak op. Het was de 'setlist'. Hij noemde de namen van de composities en de cd's waarop ze te vinden zijn. Tingvall verontschuldigde zich voor de titel van een ballad: 'Beat' en zei dat die naam maar veranderd moest worden. Terecht. Het viel op dat Rodriguez Calvo bij zijn soli, als hij in de hogere regionen speelde, met zijn duim op de snaren drukte. Daardoor kon hij het vrije deel van zijn hand ritmisch losjes laten bewegen zodat er een mooi en sterk timbre ontstond. De bassist tilde het trio naar een hoger niveau. Meer nog dan de naamgever van het trio was hij de ster van de avond... Zonder het podium te verlaten gaven ze een toegift: vertaald heette het 'Goodbye'.

Peter J. Korten

Leider Martin Tingvall. (Foto: Joke Schot)

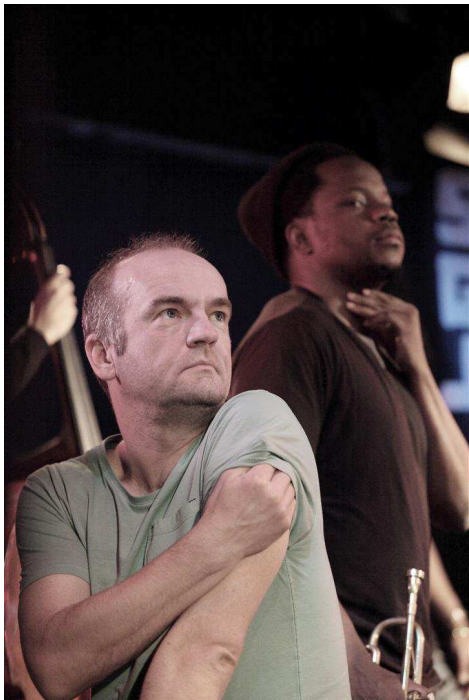

De heren bedanken voor het applaus. (Foto: Joke Schot)

VERVOLG JAZZ OP HET PODIUM (BEELDVERSLAG)

SMILING ORGANIZM
Datum en plaats:

16 januari 2014,
BIRD,
Rotterdam.

Bezetting:

Zhenya Strigalev (as),
Ambrose Akinmusire (tp),
Larry Grenadier (b),
Eric Harland (d),
Linley Marthe (bg),
Liam Noble (p).

Foto's met de klok mee: bassist Larry Grenadier, drummer Eric Harland, basgitarist Linley Marthe en pianist Liam Noble. Zie ook de voorpagina van dit nummer. (Foto's Joke Schot)

Roos Plaatsman is zangeres en woont in New York. In Jazzflits doet ze verslag van haar muzikantenbestaan daar.

NEW YORK CALLING

TERUG IN NEW YORK

Na drie weken in Nederland ben ik terug in New York. Elke keer weer verbaast het tempo van deze stad me en moet ik wennen aan de veranderingen. Waar Nederland na een jaar, voor mijn gevoel, hetzelfde is gebleven, moet ik in New York de tijd inhalen en opnieuw opstarten. In een week tijd kan je hier een sollicitatiebrief schrijven, uitgenodigd worden voor een gesprek en de volgende dag beginnen, maar je kunt ook alles kwijt zijn. Je krijgt ontzettend veel kansen en uitdagingen maar je moet ze meteen pakken anders is iemand anders je voor.

Nu ik dit schrijf is New York zich met man en macht aan het voorbereiden op de Superbowl, de American Football-finale in New Jersey waardoor de hele stad op z'n kop staat. Vijf dagen van tevoren begint het openbaar vervoer al met het inzetten van extra bussen en treinen om mensen naar pre-Super Bowl-party's te vervoeren. Rond een uur of zes kijkt iedereen naar de Armed Forces Color Guard en Renee Fleming die het volkslied zingt.

Naast de Super Bowl waren de GRAMMY's, die afgelopen week in Los Angeles plaatsvonden, onderwerp van gesprek. Dit jaar wonnen in het jazzgenre onder anderen Terry Lyne Carrington, Wayne Shorter en Gregory Porter. Als je een GRAMMY wint, ben je 'binnen'. Vanaf dat moment wordt de titel standaard aan je naam toegevoegd, zoals een ridderlijke titel in Engeland.

Grammy Award winner Gregory Porter zong elke donderdag in Smoke jazzclub toen ik in New York arriveerde. Er was geen entreeprijs, alleen een minimum van twee drankjes. Na een jaar hing er een poster dat Gregory Porter tijdelijk door een andere zanger vervangen zou worden. Die poster heeft er anderhalf jaar gehangen, maar Gregory is niet meer terug gekomen, inmiddels is hij vaker in Londen of Parijs te horen dan in New York.

Iemand die ook nog maar af en toe in New York te zien is, is Grammy Award winner Esperanza Spalding. Ik heb haar drie keer gezien, als bassiste in Tom Harrells band, met haar Radio Society Show in Webster Hall en vlak voor de kerst speelde ze met haar Chamber Society-band in de Village Vanguard. De komende maanden is ze een keer te zien in New York met Joe Lovano en Jack DeJonette, prijzen beginnen bij vijftig dollar per kaartje.

Zelfs als je alleen maar genomineerd wordt voor een GRAMMY maar niet wint, kan je dat hier als titel gebruiken. Grammy nominee Cecile McLorin Salvant gaat als een speer sinds ze de Thelonious Monk Award heeft gewonnen. Vlak na de competitie kwam ze naar New York en kon je haar overal zien spelen. Al heel snel werd ze bekender, haar foto hing in elk metrostation om Lincoln Center te promoten en ze is net uitgeroepen tot 'Face of Jazz 2014'.

Af en toe zie je hier artiesten opkomen, ze spelen meer en meer en dan plotseling zijn ze van de New Yorkse bodem verdwenen. Ze wonen er nog wel, maar zijn toch vooral in Europa te vinden want daar verdienen ze hun geld. Tja, dat is New York: 'If you can make it there, you can make it anywhere'.

Met haar band ROOS maakte **Roos Plaatsman** twee cd's. In 2011 stond ze in de finale van het Nederlands Jazz Vocalisten Concours. Sinds begin dit jaar treedt ze op onder de artiestennaam Rose Ellis. Haar website: <http://roseellismusic.com>.

DE GOUWE OUWE VAN...

Hessel Fluitman

MILT JACKSON Second Nature Savoy

Bezetting:

Milt Jackson (vibr),
Lucky Thompson (ts),
Hank Jones, Wade Legge (p),
Wendell Marshall (b), Kenny Clarke (d).

Milt Jackson is vooral bekend als vibrafonist bij het Modern Jazz Quartet. Hij maakte dan ook veertig jaar deel uit van deze formatie. Dat hij daarnaast ook heel veel platen en cd's maakte met andere collega's wordt wel eens vergeten. Onder meer de dubbel-lp op Savoy: 'Second Nature' (1956). Met als belangrijkste medespeler de tenorist Lucky Thompson. Op cd is deze plaat door Fresh Sound uitgebracht. Met als bonus volgens de info op de website van dit label, een Atlantic-lp met nog meer muziek van Jackson met Thompson. Het is meesterlijke ontspannen swing die de mannen op 'Second Nature' tevoorschijn toveren.

Voor het album werden twee sessies gedaan, in januari 1956. Zes stukken met Wade Legge aan de piano, met verder Wendell Marshall op bas en Kenny Clarke op drums. Tweeënhalve week later zat Hank Jones achter het ivoor. De samenwerking tussen Jackson en Thompson is voorbeeldig. Milt swingt onmetelijk op zijn vibrafoon en Lucky Thompson klinkt wat onderkoeld, maar gaat heerlijk zijn gang, zonder te ego-trippen. Tijdens de zestien nummers nemen ze uitgebreid de tijd om hun zegje te doen, zonder vervelend te worden. Daar helpt de ritmesectie natuurlijk hartelijk aan mee. Hank Jones, met zijn zegen... En Wendell Marshall speelde niet voor niets bij de Duke. Wat Kenny Clarke betreft; vraag maar eens aan Pierre Courbois hoe goed die was.

In de rubriek 'De Gouwe Ouwe van' zingt een medewerker van Jazzflits de lof over een speciale elpee, cd of dvd uit zijn of haar eigen collectie.

VERVOLG JAZZ OP PAPIER

Zelf verwoordt Schouten het heel geestig op pag. 152: "We hebben hier een uitstekend schrijverscollectief. Het bestaat uit ik, mij en mezelf plus nog wat gastsolisten. We werken in verschillende werkwoordstijden en de een wil de hij-vorm terwijl de ander de ik-vorm prefereert. Onze genres zijn:

- verhaaltjes
- mijmeringen
- analyses
- dialogen
- collages
- humor
- weemoed
- name-dropping
- citaten
- reportage
- essay
- fantasie
- opsomming."

De scherpzinnige geest van Martin Schouten zorgt ervoor dat veel van zijn observaties en analyses nog steeds hout snijden. Hij betreurt in zijn nawoord overigens wel het genadeloze oordeel over Sarah Vaughan en John Lewis ("Hij was niet alleen vervelend en gênant, hij sprak niet alleen niet tot de verbeelding, hij blokkeerde de verbeelding", pag. 187). Maar hij heeft in retrospect zeker gelijk in zijn oordeel over de AACM en de ICP: "[T]enslotte vormde de AACM evenmin een internationale krachtcentrale als de Instant Composers Pool van Mengelberg. Misschien komt het nog eens." (pag. 129). Anno 2014 zijn dat inderdaad niet meer weg te denken instituten in de internationale geïmproviseerde muziek gebleken. Net zoals het boek van Schouten dat in de Nederlandse jazzschrijverij blijkt te zijn, ook na 37 jaar nog.

Herman te Loo

JAZZMOZAÏEK 2013/4

Op de omslag van de laatste Jazzmozaïek van 2013 prijkt drummer Teun Verbruggen, winnaar van de Jazzmozaïek Award 2013. Hij gebruikt 'electronics' als verlengstuk van zijn drumstel en legt in een interview uit waarom. De Nederlandse pianist Rembrandt Frerichs wordt vervolgens aan de tand gevoeld. Hij kwam via Oosterse muziek uit op de pianoforte. Saxofonist Steven Delannoy heeft met zijn New York Trio een cd afgeleverd. Een volgende is in aantocht. Pianist Bram De Looze heeft ook iets met New York. Gitarist Bert Cools duikt op in verschillende groepen.

Koen Vermeel lanceerde tien jaar geleden de muziekwebsite <http://www.kwadratuur.be>. Daarop zijn recensies van onder andere klassieke muziek maar ook jazz te lezen. Pianist Fred Van Hove ondergaat een blinddoektest. Hij heeft het niet erg op zijn vakbroeder Keith Jarrett, blijkt. Maar Cecil Taylor noemt hij 'een prachtige pianist'. Mischa Andriessen noemt ten slotte in de rubriek Holland Muziekland de jongste cd van saxofonist Ben van Gelder, 'Reprise', 'een plaat waar een musicus en een criticus samen van dromen'.

(LR)

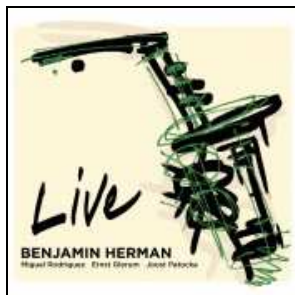
(<http://www.muzeekmozaiek.be/?onderdeel=4015>)

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.

BESTSELLERS JAZZ CENTER

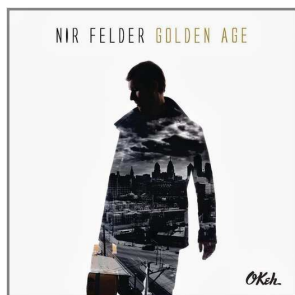
Datum: 2 februari 2014

- 1 **Benjamin Herman**
Live (Dox)
- 2 **Tord Gustavsen**
Extended Circle (ECM)
- 3 **Gregory Porter**
Liquid Spirit (Blue Note)
- 4 **Ibrahim Maalouf**
Illusions (HM)
- 5 **Alexi Tuomarila**
Seven Hills (Edition)

Bestsellers Jazz Center is een overzicht van de best verkochte cd's van de Haagse speciaalzaak Jazz Center; (<http://www.jazzcenter.nl>).

TIPS JAZZ CENTER

- 1 **Nir Felder**
Golden Age (Okeh)

Mooie mix van fusion, jazz en contemporary music van deze nieuwe gitaarster (zie de recensie op pag. 15).

- 2 **Pat Metheny Unity Group**
Kin (<--->) (Nonesuch/Warner)

De band van de vorige cd aangevuld met een multi-instrumentalist op vooral toetsen. Hierdoor is het vertrouwde Pat Metheny Group-soundje weer een beetje terug is. Wel wat rauwer.

- 3 **Jimmy Earl**
Renewing Disguises (Severn Records)

Oud-bassist van de Chick Corea Elektric Band die met vele grootheden uit de fusion-scene wederom een goede cd aflevert. Weather Report in het heden.

Tips Jazz Center is een overzicht van cd's die volgens Reinier van Bevervoorde en Jan Bax (van de Haagse speciaalzaak Jazz Center) een plek in de Bestsellers Jazz Center verdienen; (<http://www.jazzcenter.nl>).

VARIA

Wim Janssen in 'Reset' van Jelle Dekker en Dick Lucas.

Film over Wim Janssen op Vimeo

Jelle Dekker en Dick Lucas maakten een videoportret van kunstenaar-drummer Wim Janssen. De titel is 'Reset' en de filmduur ruim twintig minuten. Aan het woord komen onder anderen zijn broer Guus en kunstenaar Ger van Elk. Eerder maakten de twee de film 'De Buitenbocht' over pianist en componist Guus Janssen. 'Reset' is te bekijken op <http://vimeo.com/78927482>.

Jazz leren/luisteren in Amsterdam

In het Conservatorium van Amsterdam vindt op 6 maart een avond plaats over luisteren naar jazz. Walter van de Leur, hoogleraar jazz aan de Universiteit van Amsterdam, vertelt over de geschiedenis van jazz en laat de bezoeker op verschillende manieren naar jazz luisteren. Bigband Cool Dawn brengt zijn verhaal live tot leven. Ook worden unieke beelden van het Nederlands Jazz Archief vertoond. De avond vindt plaats in de Blue Note-zaal.

Nieuwe website informeert over jazz in Limburg

Recentelijk is een website in de lucht gekomen met informatie over jazz in (Belgisch) Limburg. Centraal op de website MJM Limburg (Meer Jazz Muziek in Limburg) staat een 'zo volledig mogelijke' jazzkalender. Of een concert wordt opgenomen bepaalt de redactie. "Het 'jazzgehalte' is daarbij, hoe subjectief ook, bepalend", aldus de initiatiefnemers. De website is te vinden op <http://www.mjml.be/>.

OVERLEDEN

Ronny Jordan. 13 januari 2014 (51)

Engelse gitarist. Geboren in Londen; was van Jamaicaanse afkomst en mengde de invloeden daarvan met die van onder anderen George Benson. Maakte in 1991 een 'dance'-versie van Miles Davis' 'So what'.

Roy Campbell, 9 januari 2014 (61)

Trompettist. Diverse activiteiten: in groepen van anderen als wel in die van hemzelf. Schreef voor film en theater en acteerde. Verbleef rond 1990 vier jaar in Rotterdam. (JJM)

JAZZWEEK TOP DRIE

Datum: 3 februari 2014

1 Gerry Gibbs Thrasher Dream Trio

Gerry Gibbs Thrasher Dream Trio
(Whaling City Sound)

2 Bobby Watson

Check Cashing Day
(Lafiya Music)

3 Houston Person

Nice N Easy (HighNote)

De JazzWeek Jazz Top Drie geeft een overzicht van de meest gedraaide albums op de Noord-Amerikaanse jazzradio; (www.jazzweek.com).

COLOFON

JAZZFLITS is een onafhankelijk jazzmagazine voor Nederland en Vlaanderen en verschijnt twintig keer per jaar. **Uitgever/hoofdredacteur:** Hans van Eeden. **Eindredactie:** Sandra Sanders. **Vaste medewerkers:** Tom Beetz, Reinier van Bevervoorde, Arne Van Coillie, Hessel Fluitman, Bart Hollebrandse, Frank Huser, Hans Invernizzi, Peter J. Korten, Lex Lammen, Herman te Loo, Jan J. Mulder, Jan Nieuwenhuis, Roos Plaatsman en Lo Reizevoort. **Fotografie:** Tom Beetz en Joke Schot. **Website:** Henk de Boer. **Logo:** Het **JAZZ-**

FLITS-logo is een ontwerp van Remco van Lis. **Abonnementen:** Een abonnement op **JAZZFLITS** is gratis. Meld u aan op www.jazzflits.nl. Een abonnee krijgt bericht als een nieuw nummer op de website staat. **Adverteren:** Het is niet mogelijk om in **JAZZFLITS** te adverteren. **Adres(post):** Het postadres van **JAZZFLITS** is per e-mail bij ons op te vragen. **Adres(e-mail):** Het e-mailadres van **JAZZFLITS** is jazzflits@gmail.com. **Bijdragen:** **JAZZ-**

FLITS behoudt zich het recht voor om bijdragen aan te passen of te weigeren. Het inzenden van tekst of beeld voor publicatie impliceert instemming met plaatsing zonder vergoeding. **Rechten:** Het is niet toegestaan zonder toestemming tekst of beeld uit **JAZZFLITS** over te nemen. Alle rechten daarvan behoren de makers toe. **Productie:** **JAZZFLITS** wordt geproduceerd door De Juiste Tekst (www.dejuistetekst.nl). **Vrijwaring:** Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

VARIA

Matt Wilson komt naar Groningen. (Foto: Michael Jackson)

Jazz Arranging Project in Prins Claus Conservatorium

Van 11 tot en met 14 februari vindt in het Prins Claus Conservatorium in Groningen een Projectweek Jazz Arranging plaats. Tijdens deze week is een aantal jazzmusici van naam te gast, onder wie Matt Wilson (drums), Mike Mossman (trompet), Joan Reinders, Grzegorz Nagórski, Bert Boeren (trombone) en John Ruocco (saxofoon). Zij verzorgen elke dag workshops voor de jazzstudenten en geven op dinsdag 11 februari een concert in de Oosterpoort met een bigband gevormd door docenten en musici van het Prins Claus Conservatorium. De band staat onder leiding van Joris Teepe (hoofd van de jazzafdeling). Tijdens de workshops zijn toehoorders welkom. Elke dag van 10.00 tot 22.00 uur. Adres: Radesingel 6, Groningen.

Rein de Graaff op tournee met Abraham Burton

Het trio van pianist Rein de Graaff is in maart op tournee met de saxofonisten Benjamin Herman en Abraham Burton. De data: 28/2 De Tor (Enschede), 1/3 Mahogany Hall (Edam), 2/3 Porgy & Bess (Terneuzen), 3/3 Hnita Club (Heist op den Berg (B)), 5/3 Bouwkunde (Deventer), 6/3 Casino (St. Niklaas (B)), 7/3 Hothouse Redbad (Leeuwarden), 8/3 Bimhuis (Amsterdam) en 9/3 Van Beresteyntheater (Veendam).

JAZZFESTIVAL HAARLEMSE JAZZCLUB

Hagestraat 10, Haarlem

16 februari 2014

(<http://www.dehaarlemsejazzclub.nl>)

Met onder anderen: Hermine Deurloo, Bart Lust, Deborah J. Carter, Thomas Streugers.